

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/257/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114209070
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2114209070.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v právnej veci navrhovateľky: L. R., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, F., proti odporcovi: Mgr. F. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, F., o nariadenie predbežného opatrenia - zákaz vstupu odporcu do bytu, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 1. apríla 2014, č.k. 37C/73/2014-42, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa vyhovel návrhu navrhovateľky a predbežným opatrením odporcovi nariadil nevstupovať do bytu č. X, nachádzajúcom sa na X. poschodí bytového domu súp. č. XXXX na E. ulici č. XX v F., evidovanom na LV č. XXXX pre O. a k.ú. F., ktorý je postavený na parc. č. XXXX/XX, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Navrhovateľke uložil povinnosť podať v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na súd žalobu vo veci samej / o vylúčenie odporcu z užívania nehnuteľnosti.

Rozhodnutie odôvodnil s použitím § 74 ods. 1 a ods. 2 prvá a štvrtá veta, § 75 ods. 1 prvá veta, ods. 5, ods. 6, ods. 8 a ods. 9, § 76 ods. 1 písm. g), ods. 3 a ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku vecne tým, že zmyslom predbežného opatrenia je poskytnutie dočasnej ochrany oprávnenému účastníkovi a zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia.

Po vykonaní dokazovania oboznámením listinných dôkazov, ako i z obsahu celého spisového materiálu sa a v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Návrhu vyhovel najmä s poukazom na navrhovateľkou uvádzané tvrdenia a skutočnosti zistené z trestných oznámení, resp. z uznesenia vyšetrovateľa o začatí trestného stíhania pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, čo považoval za postačujúce pre vydanie rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia, nakoľko situácia medzi účastníkmi si vyžaduje momentálne riešenie práve prostredníctvom nariadenia predbežného opatrenia a podľa názoru súdu je vhodné nateraz situáciu takto stabilizovať.

Poukázal na to, že zmyslom predbežného opatrenia je okrem iného zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu postavenia účastníka konania. Súd mal z predložených dokladov za preukázané, že odporca sa dopúšťal a dopúšťa násilia voči manželke/navrhovateľke (ktorá je zároveň matkou spoločných detí účastníkov konania a ktorej ujmu by deti mohli dôvodne pociťovať ako vlastnú ujmu), o čom svedčia hlavne úkony orgánu činného v trestnom konaní. OR PZ v Trnave, ktorý pod ČVS: ORP-1862/1-OVK-TT-2013 Bd zo dňa 15.01.2014 vydal uznesenie o začatí trestného stíhania pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, a v tomto konaní pokračuje.

Zároveň súd v zmysle § 76 ods. 3 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku v rozhodnutí uložil navrhovateľke povinnosť podať v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na súd žalobu vo veci samej - návrh na vylúčenie odporcu z užívania nehnuteľnosti, s tým, že v opačnom prípade predbežné opatrenie v zmysle § 77 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku zanikne a vyslovil, že o náhrade trov konania o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd vo výroku rozhodnutia vo veci samej.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie odporca a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil a návrh zamietol. Namietal, že napadnuté rozhodnutie je vydané v rozpore s ust. § 74 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p. Vôbec totiž nie je potrebné, aby boli dočasne upravené ich pomery, nakoľko on sa v čase depresívneho obdobia navrhovateľky vždy musí vysťahovať zo spoločného bytu a tak sa vysťahovať aj pred podaním návrhu. Zo samotného návrhu navrhovateľky na vydanie predbežného opatrenia je zrejmé, že navrhovateľka opakovane podala niekoľko oznámení na políciu, niekoľko podaní na súd a doposiaľ sa nič nepreukázalo, nakoľko všetky jej obvinenia sú vymyslené a účelové. Naposledy to bolo uznesením Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 9Co/399/2013 zo dňa 03.12.2013, ktorým bol návrh navrhovateľky o nariadenie predbežného opatrenia na zákaz vstupu do bytu zamietnutý. Vo veci samej bolo vytýčené pojednávanie na Okresnom súde v Trnave vo veci vedenej pod sp. zn. 13C/383/2013 na deň 18.02.2014, pred ktorým pojednávaním navrhovateľka návrh zobrala v celom rozsahu späť a konanie bolo zastavené. Urobila tak napriek tomu, že jej bolo známe, že podala na odporcu trestné oznámenie a bolo uznesením zo dňa 15.01.2014 začaté proti nemu trestné stíhanie. Ak by sa tvrdenia navrhovateľky zakladali na pravde a neboli by vykonštruované, nebrala by návrh na začatie konania späť o vylúčenie odporcu z užívania nehnuteľnosti, ktorý návrh podala opakovane v tej istej veci v tom istom poradí, čo znamená najprv predbežné opatrenie o zákaz vstupu do bytu a potom samotný návrh. Na vyriešenie je skutočnosť, prečo navrhovateľka počas konania 13C/383/2013, v ktorom chcela dosiahnuť zákaz vstupu odporcu do bytu, odporcu do bytu pustila a ak by ňou popisovaná situácia sa zakladala na pravde a konanie odporcu by bolo intenzívnejšie, ktorú uvádza navrhovateľka, určite by ho do bytu nepustila. Jedinou novou skutočnosťou návrhu na vydanie predbežného opatrenia je v konaní zase vymyslené obvinenie navrhovateľky, že ju odporca napadol 13.03.2014 a aj 16.03.2014, pričom vždy využije ako svedka syna z prvého manželstva N.. Navrhovateľka nielenže neprávom obviňuje odporcu, ale znevažuje podávaním návrhov a bráním späť v tej istej veci aj súd. Je teda zrejmé, že nie je potrebné nariadením predbežného opatrenia upraviť pomery účastníkov a ani nie je obava, že by výkon rozhodnutia bol ohrozený. Nie sú teda osvedčené základné zákonné predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia, nakoľko zo strany odporcu sa nejedná o násilie. Medzi účastníkmi sú len konflikty, ktoré sa vyriešia v rozvodovom konaní, ktoré sa vedie pod sp. zn. 20P/160/2013 a ktoré konflikty vyvoláva hlavne navrhovateľka účelovo, nakoľko chce dve maloleté deti zveriť do jej starostlivosti, výživné na 9 ročné deti spolu v sume 3.000,- Eur a odporca navrhuje striedavú starostlivosť. Uviedol, že toto odvolanie podáva hlavne z dôvodu svojej ochrany, nakoľko nie je pravdou, že by sa vyhrážal navrhovateľke tak ako to ona uvádza, nie je pravdou, že sa k nej správa násilne a nie je pravdou, že by ju ohrozoval. Odporca je presvedčený, že v konaní vo veci samej sa dokazovaním vyvráti tvrdenia navrhovateľky a návrh bude zamietnutý. Navyše v konaní o rozvod manželstva bude dôležité pribrať znalca z odboru detskej psychológie, možno aj znalca z odboru psychiatrie, lebo nie je možné, aby matka troch maloletých detí sa správala tak, že deti vedie proti otcovi a vykonštruovaným správaním robí zo seba obeť. Tým, že na základe agresívneho správania navrhovateľky odporca opakovane musel opustiť spoločnú domácnosť a hlavne maloleté deti s ktorými má zabehnutý režim a chce sa podieľať na ich výchove, aby predišiel ďalším scénam navrhovateľky a tiež jeho ústupčivé konanie preukazuje, že nemá za cieľ páchať na nej ďalšie násilie. Ako dôkaz navrhovateľka uvádza len svoje tvrdenia, predkladá obdobné listiny ako v predchádzajúcom podaní a neosvedčila základné skutočnosti relevantnými okolnosťami ako vyžaduje Občiansky súdny poriadok. Účelové konanie navrhovateľky kvôli rozvodu nemôže obmedziť základné práva chránené ústavou. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia zamietne.

Navrhovateľka odvolanie nepodala. K doručenému odvolaniu odporcu podala písomné vyjadrenie, v ktorom uviedla, že odporca opakovane zavádza súd, keď tvrdí, že sa vysťahoval zo spoločného bytu dobrovoľne. Odporca sa zbalil a opustil spoločnú domácnosť 03.04.2014, keď ako prevzal napadnuté uznesenie a nie v čase podania jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Do uvedeného času v byte prespával a vyvíjal aktivity tak, ako ich uviedla v návrhu. Nevie o akom jeho zabehnutom režime

s maloletými deťmi odporca píše, ak nemal na mysli to, že mal. K. prestal platiť tenis a mal. N. krúžky. Odporca vo svojom odvolaní zabudol uviesť i to, že dňa 03.01.2014 podal na ňu trestné oznámenie, že mu neumožňuje vstup do ich bytu. Obdobne neuviedol ani svoje útoky voči nej a maloletým deťom, ku ktorým došlo 17.03.2014, 24.03.2014 a 26.03.2014. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia podala na doporučenie pracovníčky oddelenia Sociálno-právnej ochrany detí a mládeže a sociálnej kurately v Trnave Mgr. K. T., ktorá sa zúčastnila výsluchu maloletých detí na polícii 24.03.2014 vo veci trestného stíhania odporcu. Ako matka sa výsluchu nezúčastnila, ale po uvedenom výsluchu jej bolo navrhnuté okamžité riešenie odsťahovaním sa do azylového domu pre týrané ženy. Opustiť spoločnú domácnosť jej doporučila aj klinická psychologička PhDr. B. C. z Fakultnej nemocnice v Trnave, ktorú maloleté deti pravidelne navštevujú. Odporca vo svojom odvolaní uvádza tak ako vždy, že ona si vymýšľa a rozoberá otázku prečo ho pustila do bytu. Neuviedol však, že na ňu podal trestné oznámenia, že mu neumožňuje užívať jeho vlastníctvo. Vyhrážala sa jej odvrátením zámkov a ona bola prinútená ho do bytu pustiť aj za asistencie polície. Odporca ju preukázateľne odpočúval, prepustil zo zamestnania, odobral jej motorové vozidlo a pred Vianocami sa im vyhrážal odpojením elektriny a televízie. To sú fakty doložené listinnými dôkazmi a nie výmysel nejakej psychicky narušenej osoby. Odporca tvrdí, že sa nedopúšťa žiadneho násillia, lebo to nebolo doteraz preukázané. Podľa jeho tvrdenia sa jedná o konflikty vyplývajúce z rozvodového konania. Je pravdou, že odporca sa na verejnosti prejavuje inak a sú na neho finančne odkázaní. Nie ona, ale odporca koná účelovo. Vyhrážal sa im, že „neuvídí od neho ani cent a pôjde na ulicu“. Svoje vyhrážky už začal realizovať, hlavne preto požiadala o zverenie detí do striedavej starostlivosti bez ohľadu na ich názor. Svoje útoky robí len za zatvorenými dverami ich spoločnej domácnosti. Svedkami jeho správania sú väčšinou len ona a ich maloleté deti. Odporca vo svojom liste súdu v rozvodovom konaní žiada, aby súd nebral do úvahy výpovede maloletých detí, lebo budú určite zmanipulované. Vo svojom odvolaní však píše o zmanipulovanej výpovedi ich maloletého syna N., ktorú mohla predložiť v písomnej podobe. Nepovažuje za spravodlivé, že jedinou možnosťou pre nich by malo byť opustenie ich bytu, alebo zotrvanie v ňom s tým, že by sa vystavovali násilliu zo strany odporcu. Právo nebyť vystavovaný násilliu v akejkoľvek podobe je základným ľudským právom. Ponižovanie, nadávanie, sledovanie, odpočúvanie, vyhrážanie, vyvolávanie konfliktov, ktoré jednoznačne preukázala naplnia znaky psychického násillia. Pokračovanie v spoločnom spoluzití v jednej domácnosti s odporcom je pre ňu neznesiteľné. S ohľadom na jej niekoľkoročné trápenie, odporúčanie detského psychológa a pracovníčky sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately považuje za dostatočný dôkaz k vyhovneniu návrhu na zákaz vstupu odporcu do ich spoločného bytu a za primeraný zásah do jeho práv, ktorý má možnosť bývať v ich spoločnom rodinnom dome alebo v jeho ďalších nehnuteľnostiach, ktorých je výlučným vlastníkom. Odporca sa na základe predložených dôkazov voči nej opakovane dopustil násillia. Týmto násillím trpia aj ich maloleté deti. Z predložených dôkazov preukazuje dôvodné podozrenie odporcu z psychického násillia spojeného s fyzickým násillím. Zdôraznila, že dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia potom postačuje iba osvedčenie podozrenia z násillia, čo je daný zákonný dôvod na jeho nariadenie, pričom nie je nevyhnutné, aby dôvodnosť tohto podozrenia malo intenzitu, resp. kvalitu podozrenia potrebného na začatie trestného stíhania, prípadne priestupkového konania. Na základe uvedených skutočností navrhla, aby odvolací súd odvolanie odporcu zamietol.

Kolíznym opatrovníkom sa k doručenému odvolaniu otca písomne nevyjadril (nebolo treba).

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d), f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), a dospel k záveru, že odvolaniu odporcu nie je možné priznať úspech, keďže napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo veci vecne správne.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď

vec i správne právne posúdil, pričom preskúmané rozhodnutie i náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. vo veci samej odôvodnil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd odkazuje na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného uznesenia. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchyliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

Navrhovateľka sa svojím návrhom doručeným dňa 28.03.2014 o 11.35 hod. domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zakázal odporcovi vstupovať do bytu č. X, nachádzajúcom sa na X. poschodí bytového domu na E. ulici č. XX v F., evidovanom na LV č. XXXX pre k.ú. F., a to od doručenia predbežného opatrenia až do rozhodnutia vo veci samej (o návrhu na vylúčenie odporcu z užívania nehnuteľnosti). Uviedla že účastníci uzavreli manželstvo dňa 18.12.2004 (manželstvo trvá), v manželstve sa narodila dňa XX.XX.XXXX dcéra M. a dňa XX.XX.XXXX syn K.. S navrhovateľkou žije jej maloletý syn N., nar. XX.XX.XXXX z prvého manželstva (bol jej zverený do osobnej starostlivosti). Dňa 07.11.2013 podala navrhovateľka na odporcu trestné oznámenie pre týranie blízkej a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona - Uznesením ČVS: ORP-1862/1-OVK-TT-2013 Bd zo dňa 15.01.2014 bolo trestné stíhanie v uvedenej veci začaté; v uvedenej veci podala navrhovateľka ďalšie trestné oznámenia dňa 16.03.2014 a 24.03.2014. Poukázala na skutočnosť, že manželstvo účastníkov bolo po celý čas sprevádzané konfliktami, ktoré vyplývali z chorobnej žiarlivosti odporcu a jeho snahy ovládnuť navrhovateľku. Verbálne útoky odporcu vyústili do fyzických, preto navrhovateľka už v roku 2005 podala trestné oznámenie, následne odporca podal návrh na rozvod dňa 30.11.2005 - odporca sa vyhrážal, že vezme navrhovateľke deti, že zostane na ulici, hovoril že každého pozná a vie si zaplatiť sudcu, prokurátora a policajtov; vyhrážal sa, že z navrhovateľky „urobí blázna“. Následne odporca nechal navrhovateľku bez finančných prostriedkov a auta, vzal si maloletého K. (vyhrážal sa že navrhovateľku dá zlikvidovať), čím ju donútil k tomu, že odmietla dať súhlas na jeho trestné stíhanie a ďalšie podania zmenila alebo vzala späť, tiež odporca vzal návrh na rozvod manželstva späť. Aj naďalej však trvali verbálne útoky odporcu, sledovanie, kontrolovanie a prechádzali do fyzických útokov. Navrhovateľka trpela z dôvodu obáv o život a zdravie, nakoľko odporca ju neustále ponižoval, kontroloval, vyhrážal sa že jej vezme jej deti, že zostane bez peňazí (napr. dňa 05.12.2009 našiel opravár v televízore odpočúvacie zariadenie, ku ktorého inštalácii sa odporca priznal). Dňa 15.12.2009 podala navrhovateľka návrh na rozvod, na čo reagoval odporca tým, že jej dal výpoveď zo zamestnania (v jeho firme) pre nadbytočnosť. Dňa 31.01.2010 odporca fyzicky napadol navrhovateľku, prestal riadne platiť na deti. Následne odporca okamžité zrušenie pracovného pomeru zrušil a navrhovateľka návrh na rozvod vzala späť, pretože nechcela deti vystavovať stresu, pričom odporca sľúbil, že sa začne chovať inak a účastníci obnovili manželské spolužitie. Dňa 14.06.2011 však odporca znova navrhovateľku fyzicky napadol, spôsobil jej zranenia, navrhovateľka bola práceneschopná od 15.06.2011 do 08.07.2011 - polícia v uvedenej veci začala proti odporcovi trestné stíhanie za prečin ublíženia na zdraví; znalec pribratý do konania (známy odporcu) vypracoval vyjadrenie v ktorom konštatoval, že doba práceneschopnosti navrhovateľky je vzhľadom k zraneniam neprimeraná a navrhovateľka nebola obmedzená na bežnom spôsobe života, na základe čoho vyšetrovateľ ORPZ v Trnave postúpil vec uznesením zo dňa 03.01.2012 Obvodnému úradu Trnava, Odboru všeobecnej vnútornej správy na prejednanie priestupku (vyšetrovateľ však konštatoval, že dňa 14.06.2011 v čase medzi 17.45 hod. a 18.00 hod. v byte na E. ulici č. XX v F. prišlo k fyzickému napadnutiu zo strany Mgr. F. R., ktorý napadol svoju manželku L. R., pričom tento incident prvotne vykazoval znaky prečinu ublíženie na zdraví a že z výsluchu N. F. vyplýva, že bol doma a začul z chodby krik - uvidel ocina ako škrtí maminu na krku a potom maminu udrel svojou taškou, dal jej facku, mamina padla na zem, ocino jej dal ešte jednu facku). Uvedený incident navrhovateľka neriešila podaním návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zákazu vstupu do bytu, pretože odporca sa nedomáhal vstupu do bytu (uvedomil si hrozbu trestného stíhania); znova sľuboval, že sa zmení a účastníci obnovili manželské spolužitie. Následne navrhovateľka dňa 30.07.2013 podala návrh na rozvod, nakoľko doma našla odpočúvacie zariadenia schopné okrem odposluchu, monitorovať a odpočúvať aj mobilný telefón, prijaté a odoslané SMS, čo odporca priznal aj pred súdom. Napriek tomu navrhovateľka s odporcom a deťmi strávili víkendový pobyt, po návrate z neho (dňa 03.11.2013) odporca po predchádzajúcej slovnej hádke navrhovateľku fyzicky napadol (sotil ju do steny, roztrhal jej podprsenuku), vulgárne nadával; syn N. začal navrhovateľku brániť, na čo mu odporca začal vulgárne nadávať, zaháňať sa rukami a oplul ho. Po tomto incidente odporca odišiel zo spoločnej domácnosti (navrhovateľka podala trestné oznámenie dňa 06.11.2013). Následne odporca prišiel (po predchádzajúcej dohode) do bytu a odsťahoval si svoje veci, podal však návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal úpravy práv a povinností k maloletým deťom, pričom návrh bol súdom zamietnutý - reakciou odporcu bolo, že dňa 20.11.2013

sa snažil dostať do bytu z dôvodu stretnutia sa s deťmi a to za prítomnosti polície. Po uvedenom incidente sa odporca navrhovateľke vyhráždala že dá odvrtáť zámky a nasťahuje sa do bytu (odporca pritom má kde bývať, nakoľko účastníci vlastnia rodinný dom, odporca je vlastníkom nehnuteľností v ktorých prenajíma apartmány a byty) - cieľom konania odporcu bolo útočiť na psychiku navrhovateľky. Z uvedených dôvodov navrhovateľka podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by bolo odporcovi zakázané vstupovať do bytu (dňa 21.11.2013) - Okresný súd Trnava uznesením č.k. 13C/383/2013-16 zo dňa 21.11.2013 zakázal odporcovi vstupovať do spoločného bytu, ktoré však Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 9Co/399/2013-38 zo dňa 03.12.2013 zmenil tak, že zamietol návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu, že sa jednalo len o konflikt vyplývajúci z narušených manželských vzťahov a že odporca s navrhovateľkou v byte na E. ulici v F. už nebýva, lebo z bytu odišiel, čo tiež svedčí o tom že zo strany odporcu sa nejedná o konanie voči navrhovateľke s cieľom páchať na nej násilie.

Po rozhodnutí odvolacieho súdu navrhovateľka odporcovi umožnila vstup do bytu, od 09.02.2014 odporca prespával v izbe maloletých detí (navrhovateľka s deťmi spávala v spálni), pričom od návratu do bytu odporca navrhovateľku sexuálne obťažuje, obchytkáva ju, má oplzlé narážky; vydiera ju a žiada, aby stiahla návrh na rozvod a trestné oznámenie, ponižuje ju a vyhráždala sa, jeho správanie je nevypočítateľné, navrhovateľka má podozrenie, že odporca ju odpočúva. Od návratu odporcu do bytu sú aj deti vystresované, zhoršil sa im prospech v škole. V ďalšom opísala incidenty medzi účastníkmi:

- dňa 15.02.2014 odporca pooblieval obyvateľku šampanským, plul na navrhovateľku a jej oblečenie, chcel jej naraziť čelom do tváre (prítomný bol maloletý N., ktorému odporca vulgárne nadával a aj maloleté deti M. a K., pred ktorými odporca tiež vulgárne nadával),

- dňa 13.03.2014 odporca znova navrhovateľku napadol, nadával jej a ponižoval ju aj pred deťmi, navrhovateľke triasol hlavu, tašku ju udrel do brucha,

- dňa 16.03.2014 odporca udrel hlavou do hlavy navrhovateľky, nadával jej a ponižoval ju, napľul jej do tváre, chytil ju za krk a hlavou búchal do sedačky, vyhráždala sa,

- dňa 24.03.2014 odporca udrel navrhovateľku hlavou do čela, nadával a vyhráždala sa (prítomní boli maloletý K. a matka navrhovateľky).

Na podnet pracovníčky oddelenia sociálno-právnej ochrany detí a psychologičky vymenila z dôvodu ochrany detí navrhovateľka zámky vo dverách - odporca prišiel dňa 26.03.2014 k bytu a chcel sa do neho dostať (za prítomnosti polície), a vzhľadom k tomu, že chcel dať odvrtáť zámky musela mu navrhovateľka umožniť vstup do bytu.

K návrhu priložila listinné dôkazy, list spoločnosti A. F. - skončenie pracovného pomeru navrhovateľky pre nadbytočnosť zo dňa 31.12.2009, list spoločnosti A. F. - okamžité skončenie pracovného pomeru zo dňa 13.04.2010, list spoločnosti A. F. - písomné oznámenie o zrušení okamžitého zrušenia pracovného pomeru zo dňa 04.05.2010, uznesenie OR PZ v Trnave ČVS: ORP-2154/02-TT-TT-2011 zo dňa 03.01.2012, list odporcu zo dňa 27.11.2013, list odporcu zo dňa 02.12.2013, list odporcu zo dňa 09.12.2013, uznesenie OR PZ v Trnave ČVS: ORP-1862/1-OVK-TT-2013 Bd zo dňa 15.01.2014, zápisnicu o výsluchu svedka - poškodeného (navrhovateľky) zo dňa 14.03.2014, zápisnicu o trestnom oznámení zo dňa 16.03.2014, zápisnicu spísanú dňa 21.03.2014 na oddelení SPOD a SK, zápisnicu o trestnom oznámení zo dňa 24.03.2014, list spoločnosti A. F. - výpoveď zo dňa 24.03.2014, zápisnicu spísanú dňa 26.03.2014 na oddelení SPOD a SK, čiastočný výpis z LV č. XXXX pre O. a k.ú. F., Obec F., zápisnicu o výsluchu svedka - poškodeného (navrhovateľky) zo dňa 28.03.2014.

V zmysle § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie ak je to potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Predbežné opatrenie nariadi súd na návrh, ktorý nie je potrebný iba vtedy, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu (§ 75 ods. 1 O.s.p.).

V zmysle § 75 ods. 7 O.s.p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez vylúču účastníkov. O nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov (ods. 9 cit. ust.).

Podľa § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi, aby nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu, ku ktorej je dôvodne podozrivý z násillia. V zmysle ods. 3 tohto ustanovenia súd pri nariadení predbežného opatrenia uloží navrhovateľovi, aby v lehote, ktorú mu určí, podal návrh na začatie konania na súde alebo na rozhodcovskom súde. Ak ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd vydá uznesenie o začatí konania. Môže tiež určiť, že predbežné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Podľa § 77 ods. 1 predbežné opatrenie zanikne, ak navrhovateľ nepodal v súdom určenej lehote návrh na začatie konania (písm. a)), sa návrhu vo veci samej nevyhovelo (písm. b)), sa návrhu vo veci samej vyhovelo a uplynulo 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia vo veci (písm. c)), uplynul určený čas, po ktorý malo trvať (písm. d)). Podľa ods. 2 tohto ustanovenia predbežné opatrenie súd zruší, ak pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Jedným zo zabezpečovacích prostriedkov v občianskom súdnom konaní je inštitút predbežného opatrenia. Inštitút predbežného opatrenia slúži dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov konania a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo by pre krátkosť času na jeho vydanie ani nebolo dobre možné. Je však nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia a to buď potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo existencia reálnej obavy, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený, ďalej splnenie podmienky, že predbežným opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch medzi účastníkmi, ani že v dôsledku predbežného opatrenia nevznikne neprimeraná ujma účastníkov, teda, že ujma odporcovi nesmie byť neprimeraná výhode, ktorú nariadením predbežného opatrenia získa navrhovateľ. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečie bezprostredne hroziacej ujmy.

Navrhovateľka podaným návrhom sleduje dočasnú úpravu pomerov účastníkov. Na nej spočíva dôkazné bremeno aspoň osvedčiť nárok, ktorému sa má poskytnúť predbežným opatrením súdna ochrana, čo v danom prípade predstavuje osobnú integritu, tiež potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov osvedčením nebezpečenstva bezprostrednej hroziacej reálnej ujmy, ako i dôvodné podozrenie odporcu z násillia voči jej osobe v zmysle § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p..

Pojem násillia ako taký nie je nikde vo všeobecne záväznom právnom predpise formulovaný, avšak jeho základným charakteristickým znakom je úmysel. Násillie je následkom istého druhu ľudského konania, ktoré je zámerné. Deklarácia o odstránení násillia páchaného na ženách, schválená Valným zhromaždením OSN v roku 1993 ho označuje ako akýkoľvek násillný čin, ktorý vedie alebo by mohol viesť k fyzickej, sexuálnej alebo psychickej ujme alebo zraneniu, vrátane vyhrážania sa takýmito činmi, zastrážovania alebo svojvoľného obmedzovania slobody a to vo verejnom či súkromnom živote. Preto v súvislosti s domácim násillím je mimoriadne dôležité minimalizovať kontakt násillníka s obeťou, keďže najvhodnejší priestor má násillník.

Násillie je možné definovať ako akýkoľvek akt alebo zanedbanie, ktoré negatívne ovplyvňuje život, fyzickú alebo psychickú integritu alebo slobodu osoby alebo závažne poškodzuje rozvoj jej osobnosti. Násillie môže mať rôzne formy, môže byť napríklad fyzické, verbálne, sociálne, ekonomické, sexualizované, psychické i emocionálne. Násillie je možno vo všeobecnosti tiež definovať ako úmyselné použitie fyzickej sily alebo moci, buď len pravdepodobne ohrozené alebo skutočné, proti osobe alebo proti určitej skupine

alebo spoločenstvu, ktoré buď má za následok alebo má vysokú pravdepodobnosť následok poranenia, smrť, psychickú škodu a podobne.

Podľa vyššie uvedeného násilie teda najčastejšie znamená označenie jednorazového fyzického aktu, resp. postupu, pri ktorom človek spôsobuje ujmu druhému človeku. Iná charakteristika násillia hovorí o akýchkoľvek aktoch, vrátane zanedbávania, ktoré ovplyvňujú život, fyzickú a psychickú integritu alebo slobodu jednotlivca, alebo poškodzujú rozvoj jeho osobnosti. Neodmysliteľnou kategóriou násillia je bolesť a hrozba bolesti. Násilie, ktoré spôsobuje bolesť, je zdrojom bezmocnosti obeť a súčasne prejavom prežívania moci páchatel'a násillia nad svojou obeťou. Násilie sprevádzané spôsobovaním bolesti je prejavom prežívania moci páchatel'a násillia nad svojou obeťou, ktorá je v týchto prípadoch bezmocná. Táto bezmocnosť býva častým cieľom páchatel'a, ktorému tento fakt prináša istú formu uspokojenia.

V prípade nariadenia predbežného opatrenia podľa citovaného ust. § 76 ods. 1 písm. g) <. O.s.p. musí byť splnený materiálny predpoklad, ktorým je odôvodnené podozrenie, že odporca sa dopúšťa násillia voči navrhovateľke, pričom nie je relevantné, či osoba, ktorá má byť obmedzená zákazom dočasne nevstupovať do domu alebo bytu, ho obýva na základe jemu svedčiaceho vlastníckeho práva. V návrhu sa musí preukázať existencia odôvodneného podozrenia z násillia, a to predložením relevantných tvrdení a dôkazov deklarujúcich, že telesná alebo duševná stránka nesú stopy psychického alebo fyzického násillia. Osvedčenie takéhoto podloženia môže vyplývať najmä z obsahu trestného oznámenia, oznámenia o priestupku, lekárskej správy a pod.

Aplikácia predbežného opatrenia v zmysle § 76 ods. 1 písm. g) <. O.s.p. je aktuálnym a účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násillia. V jeho prospech svedčí najmä to, že v dôsledku jeho uplatnenia - zákazu vstupovania násilnej osoby - sa ohrozenej osobe poskytuje pomerne rýchla ochrana, vďaka ktorej nemusí ďalej zotrávať v spoločnom obydľí s násilnou osobou, ani nemusí opúšťať svoje obydľie, ak sa chce chrániť pred opätovnými útokmi násilnej osoby; nemusí žiť v strachu a obavách o svoj život a zdravie, a ani sa nemusí zaťažovať hľadaním náhradného ubytovania.

Súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu zistil že účastníci sú manželia, t.č. sú v rozvodovom konaní; bývajú spolu v byte na E. XX v F..

Ako už bolo uvedené vyššie, na navrhovateľke spočívalo dôkazné bremeno preukázať naplnenie všetkých podmienok pre nariadenie požadovaného predbežného opatrenia a v rámci toho i skutočnosť, že odporca je vo vzťahu k nej dôvodne podozrivý z násillia. Posúdiac všetky v tomto štádiu konania dostupné dôkazy a to tak jednotlivo ako vo vzájomných súvislostiach, odvolací súd musel uzavrieť, že navrhovateľka v tomto smere uniesla svoje dôkazné bremeno, keď pre potreby nariadenia predbežného opatrenia osvedčila naplnenie podmienky podľa § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p., predložením hodnoverných listinných dôkazov, podľa ktorých:

Dňa 15.01.2014 bolo voči odporcovi začaté trestné stíhanie za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona - v uvedenej veci bola dňa 14.03.2014 vypočutá navrhovateľka.

Dňa 16.03.2014 navrhovateľka podala trestné oznámenie na odporcu pre spáchanie prečinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona; dňa 24.03.2014 podala ďalšie oznámenie na odporcu pre spáchanie trestného činu blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Dňa 21.03.2014 a 26.03.2014 bola spísaná zápisnica na oddelení SPOD a SK, a dňa 24.03.2014 zápisnicu o trestnom oznámení zo dňa 24.03.2014, a dňa 28.03.2014 zápisnica o výsluchu svedka (navrhovateľky) vo veci zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Odvolaací súd sa stotožňuje s tým, že násilie sa prejavuje nielen vo fyzickej rovine, ale aj ako násilie psychické, sociálne, ekonomické alebo sexuálne, za násilie treba považovať aj kontrolovanie, sledovanie, odpočúvanie, vyhrážanie, vyvolávanie strachu a stresu, ktoré ohrozuje fyzické alebo psychické zdravie obete násilníka. Tiež je dôvodným tvrdenie, že polícia ani iný orgán nedokázu poskytnúť navrhovateľke potrebnú ochranu pred zásahmi odporcu do jej súkromnej sféry, pričom nemožno spravodlivo od navrhovateľky očakávať, aby jedinou možnosťou bolo opustenie bytu alebo zotrvanie v ňom s tým, že by sa navrhovateľka vystavovala násiliu zo strany odporcu. Ponižovanie, nadávanie, sledovanie, odpočúvanie, vyhrážanie, vyvolávanie konfliktov naplňa znaky psychického násillia, ktoré vyvíja odporca na navrhovateľke. V konaní bolo pritom nesporným, že odporca má možnosť bývať v rodinnom dome alebo v jeho ďalších nehnuteľnostiach.

Odvolaací súd vzhľadom na vyššie uvedené rozhodnutie súdu prvého stupňa o zákaze odporcovi nevstupovať do bytu, v ktorom býva navrhovateľka s deťmi, považoval za vecne správne, keď z listinných dôkazov, nachádzajúcich sa v spise boli jednoznačne osvedčené skutočnosti ohľadne dôvodného podozrenia z násillia odporcu proti navrhovateľke. Podľa názoru odvolacieho súdu z obsahu spisového materiálu vyplýva osvedčenie základných skutočností, potrebných pre záver o pravdepodobnosti nároku navrhovateľky, ako aj osvedčenie, že tu je nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, na čom nič nemení, ani okolnosť, že navrhovateľka v minulosti podaný návrh na zákaz vstupu odporcu do bytu po neúspešnom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vzala späť. Odo dňa späťvzatia návrhu totiž však došlo k opakovaným atakom odporcu na navrhovateľku, čo osvedčila písomnými listinami.

Z návrhu ani z odvolania nevyplýva, že by účastníci konania boli medzičasom právoplatne rozvedení. Bolo teda dôvodným, aby navrhovateľke bola uložená povinnosť vyvolať konanie obmedzenie užívacieho práva odporcu k bytu alebo jeho vylúčenie z užívania, v ktorom konaní sa budú podrobne preukazovať skutočnosti, tvrdené navrhovateľkou ohľadne fyzických útokov, najmä ich intenzity a tiež okolnosti, tvrdené odporcom. Preto súd prvého stupňa správne určil v súlade s § 76 ods. 3 <. O.s.p. navrhovateľke, aby v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podala návrh na začatie konania vo veci samej v súlade s § 146 ods. 2 <. Občianskeho zákonníka.

Odvolaací súd posudzujúc prejednanú vec v zmysle vyššie popísaných skutkových zistení, ako aj citácie zákonných ustanovení dospel v zhode s právnym názorom súdu prvého stupňa k záveru, že bola preukázaná potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov, ako i splnenie všetkých procesných a materiálnych podmienok pre poskytnutie ochrany navrhovateľke nariadením predbežného opatrenia v požadovanom rozsahu.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutých častiach ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 <. O.s.p. potvrdil.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.